

13 יגד למלך דוד לאמר ברוך יהוה את בית עבד אדם ואת כל אשר לו בעבור ארון האלהים וילך דוד ויעל את ארון האלהים מבית עבד אדם עיר דוד בשמחה: ויהי כי צעדו נשאי ארון יהוה ששה צעדים ויזבח שור ומריא: ודוד מכרכר בכל עז לפני יהוה ודוד חגור אפוד בד: ודוד וכל בית ישראל מעלים את ארון יהוה בתרועה ובקול שופר: והיה ארון יהוה בא עיר דוד ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך דוד מפזז ומכרכר לפני יהוה ותבז לו בלבה: ויבאו את ארון יהוה ויצגו אתו במקומו בתוך האהל אשר נטה לו דוד ויעל דוד עלות לפני יהוה ושלמים: ויכל דוד מהעלות העולה והשלמים ויברך את העם בשם יהוה צבאות: ויחלק לכל העם לכל המון ישראל למאיש ועד אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת וילך כל העם איש לביתו: וישב דוד לברך את ביתו ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדין כהגלות נגלות אחד הרקים: ויאמר דוד אל מיכל לפני יהוה אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו לצות אתי נגיד על עם יהוה על ישראל ושחקתי לפני יהוה: ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה: ולמיכל בת שאול לא היה לה ילד עד יום מותה: (שמואל א, ו, יב-כג)

14 כך אמרה לו מיכל: של בית אבי היו צנועין כ"כ ואת עומד ומגלה לבושך כאחד הריקים?! כיון שגמרה דבריה אמר לה: וכי לפני מלך בשר ודם שחקתי ולא לפני מלך מלכי המלכים שחקתי?! אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו. אמר לה: של בית אביך היו מבקשין כבוד עצמן ומניחין כבוד שמים ואני איני עושה כן אלא מניח כבוד עצמי ומבקש כבוד שמים. (במדבר רבה, פרשה ד)

15 וישב דוד גם זה מגלה צדקתו שאחר שהשפיע לכל העם פנה אל ביתו. ותאמר מה נכבד היום רצה לומר כי הכבוד יתראה על ידי האותות שבם יצינו את הכבוד, וזה יהיה אם מצד המכתב, והתלוננה עליו כי הקל בכבוד מלכותו מצד שני אלה. אם מצד המכתבים, לא יקרבו אל המלך רק שריו וגדולים, לא הפחותים בעם, הם יתחבאו מפניו ויעמדו מרחוק, ועל זה אמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה לעיני אמהות עבדיו, אם מצד המתכבד, המלך לא יתראה כהדיוט רק לבוש לבוש מלכות ועליו יצינו נזרו, ומתנשא על הכסא, לא לבוש אפוד מפזז ומכרכר, ועל זה אמרה הגלות נגלות אחד הרקים, ודייקה לאמר מה נכבד היום אשר נגלה היום, כי יש מלכים שמנהגם להמצא תמיד בין העם וזה כבודם, לא כן אתה שאינך רגיל בכך תמיד רק היום עשית זאת, וזה שכתוב מה נכבד היום. וגם שלפעמים יצטרך המלך להיות יוצא ובא בין העם לצורך שעה, כמו בעת מיתת אבנר שהלך בין העם להפיס דעתם, וכן בעת מלחמה יתראה לפני כל בני החיל להלהיב לבבם לקראת נשק וכדומה, לא כן היום שלא היה הדבר נחוץ, וזה שכתוב אשר נגלה היום: ויאמר דוד, השיב לה בחכמה ודעת, א. אותות הכבוד המיוחדים למלך שאין יושבים על כסאו ולא יקרב איש אליו וכדומה, הם מוכרחים רק למלך המולך על ידי בחירת העם שכל כבודו הוא רק הסכמי לא נמצא בעצמו, ואם לא יכינו לפניו האותות המציניים כבוד מלכותו הנו כאחד העם, לא כן אנכי שמלכותי אינה על ידי בחירת העם רק מה', כי אם היה הדבר מונח לבחירת העם היה ראוי שיבחרו יוצאי ירך שאול שנמשח מאת העם, וזה שכתוב לפני ה' אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו לצוות אותי נגיד על עם ה' ואם כן אין כבודי תלוי מאת העם ומן אותות הכבוד המוסכמים אצלם רק מעצמי ומאת ה' אשר שמני לנגיד, ב. ידוע שאין לשר הצבא להתהדר לפני מלך, ולא יתכבד העבד לפני אדוניו, ואיך יתכבד מלך בשר ודם בעת עמדו לפני מלך מלכי המלכים השי"ת וזה שכתוב לפני ה', ושחקתי לפני ה': ונקלותי אחר שהשיב לה לפי דרכה שלא הושפל כבודו בזה, נהפוך הוא זה לו יקר וגדולה, אם בהראותו שכבודו עצמי לו בלתי תלוי מאת העם כטעם הא', אם במה ששחק לפני ה' שהוא לו לתפארת כי מכבדיו יכובדו, ואם לא התראה באותות הכבוד החיצוניים נכבד הוא באותות הכבוד הפנימיים השכליים, הוסיף לאמר, אבל באמת מה טוב היה אם לא הייתי רוצה בכבוד כלל ובורח ממנו, ונקלתי עוד מזאת שכפי הכירי בגדולת הבורא ובכבודו ובשפלת האדם כי בשר הוא, הייתי נקל בעיני עד שהייתי שפל בעיני באמת, אז אכבדה, כי הרוצה בכבוד אינו נכבד באמת רק למראה עינים לא למראה השכל, רק אם הייתי מואס את הכבוד, אז גם עם האמהות כו' עמם אכבדה כי זה הכבוד האמתי הנפשי, אשר אותותיו ישוו לפני שרים ופחותי העם. (מלבי"ם, שמואל ב, ו, כ-כב)

12 ויאמר שמואל מה עשית ויאמר שאול כי ראיתי כי נפץ העם מעלי ואתה לא באת למועד הימים ופלשתים נאספים מכמש: ואמר עתה ירדו פלשתים אלי הגלגל לפני יהוה לא חליתי ואתאפק ואעלה העלה: ויאמר שמואל אל שאול נסכלת לא שמרת את מצות יהוה אלהיך אשר צוך כי עתה הכין יהוה את ממלכתך אל ישראל עד עולם: ועתה ממלכתך לא תקום בקש יהוה לו איש כלבבו ויצוהו יהוה לנגיד על עמו כי לא שמרת את אשר צוך יהוה: (שמואל א, יג, יא-יד)

ויאמר שמואל ומה קול הצאן הזה באזני וקול הבקר אשר אנכי שמע: ויאמר שאול מעמלקי הביאום אשר חמל העם על מיטב הצאן והבקר למען זבח ליהוה אלהיך ואת היותר החרמנו... ויקח העם מהשלל צאן ובקר ראשית החרם לזבח ליהוה אלהיך בגלגל... ויאמר שאול אל שמואל חטאתי כי עברתי את פי יהוה ואת דבריך כי יראתי את העם ואשמע בקולם: ועתה שא נא את חטאתי ושוב עמי ואשתחוה ליהוה: ויאמר שמואל אל שאול לא אשוב עמך כי מאסתה את דבר יהוה וימאסך יהוה מהיות מלך על ישראל... ויאמר חטאתי עתה כבדני נא נגד זקני עמי ונגד ישראל ושוב עמי והשתחית ליהוה אלהיך: וישב שמואל אחרי שאול וישתחו שאול ליהוה: (שמואל א, טו, יד-לא)

16 אין זרעו של עמלק נופל אלא בידי בניה של רוזל (ב"ב קכג)

מלכותו של שאול נקראת מלכות שעה ושל דוד מלכות עולמים. מלכות שעה היא היסוד שבמלכות, ולא על שום שלא האריכה נקראת כן, אלא על שום תפקידה זה המיוחד לה לשעתה, להיות המכונה למלכות עולמים, ורק היא הלוחמת מלחמות ה' בעמלק. (הרב יהושע בכרך, כתביו לדורות)

וישב דוד גם זה מגלה צדקתו שאחר שהשפיע לכל העם פנה אל ביתו. ותאמר מה נכבד היום רצה לומר כי הכבוד יתראה על ידי האותות שבם יצינו את הכבוד, וזה יהיה אם מצד המכתב, והתלוננה עליו כי הקל בכבוד מלכותו מצד שני אלה. אם מצד המכתבים, לא יקרבו אל המלך רק שריו וגדולים, לא הפחותים בעם, הם יתחבאו מפניו ויעמדו מרחוק, ועל זה אמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה לעיני אמהות עבדיו, אם מצד המתכבד, המלך לא יתראה כהדיוט רק לבוש לבוש מלכות ועליו יצינו נזרו, ומתנשא על הכסא, לא לבוש אפוד מפזז ומכרכר, ועל זה אמרה הגלות נגלות אחד הרקים, ודייקה לאמר מה נכבד היום אשר נגלה היום, כי יש מלכים שמנהגם להמצא תמיד בין העם וזה כבודם, לא כן אתה שאינך רגיל בכך תמיד רק היום עשית זאת, וזה שכתוב מה נכבד היום. וגם שלפעמים יצטרך המלך להיות יוצא ובא בין העם לצורך שעה, כמו בעת מיתת אבנר שהלך בין העם להפיס דעתם, וכן בעת מלחמה יתראה לפני כל בני החיל להלהיב לבבם לקראת נשק וכדומה, לא כן היום שלא היה הדבר נחוץ, וזה שכתוב אשר נגלה היום: ויאמר דוד, השיב לה בחכמה ודעת, א. אותות הכבוד המיוחדים למלך שאין יושבים על כסאו ולא יקרב איש אליו וכדומה, הם מוכרחים רק למלך המולך על ידי בחירת העם שכל כבודו הוא רק הסכמי לא נמצא בעצמו, ואם לא יכינו לפניו האותות המציניים כבוד מלכותו הנו כאחד העם, לא כן אנכי שמלכותי אינה על ידי בחירת העם רק מה', כי אם היה הדבר מונח לבחירת העם היה ראוי שיבחרו יוצאי ירך שאול שנמשח מאת העם, וזה שכתוב לפני ה' אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו לצוות אותי נגיד על עם ה' ואם כן אין כבודי תלוי מאת העם ומן אותות הכבוד המוסכמים אצלם רק מעצמי ומאת ה' אשר שמני לנגיד, ב. ידוע שאין לשר הצבא להתהדר לפני מלך, ולא יתכבד העבד לפני אדוניו, ואיך יתכבד מלך בשר ודם בעת עמדו לפני מלך מלכי המלכים השי"ת וזה שכתוב לפני ה', ושחקתי לפני ה': ונקלותי אחר שהשיב לה לפי דרכה שלא הושפל כבודו בזה, נהפוך הוא זה לו יקר וגדולה, אם בהראותו שכבודו עצמי לו בלתי תלוי מאת העם כטעם הא', אם במה ששחק לפני ה' שהוא לו לתפארת כי מכבדיו יכובדו, ואם לא התראה באותות הכבוד החיצוניים נכבד הוא באותות הכבוד הפנימיים השכליים, הוסיף לאמר, אבל באמת מה טוב היה אם לא הייתי רוצה בכבוד כלל ובורח ממנו, ונקלתי עוד מזאת שכפי הכירי בגדולת הבורא ובכבודו ובשפלת האדם כי בשר הוא, הייתי נקל בעיני עד שהייתי שפל בעיני באמת, אז אכבדה, כי הרוצה בכבוד אינו נכבד באמת רק למראה עינים לא למראה השכל, רק אם הייתי מואס את הכבוד, אז גם עם האמהות כו' עמם אכבדה כי זה הכבוד האמתי הנפשי, אשר אותותיו ישוו לפני שרים ופחותי העם. (מלבי"ם, שמואל ב, ו, כ-כב)

כבר בארנו בחבור גבורת ה' כי לא היה דבר אחד בגאולה ראשונה במקרה רק הכל בעצם ובכוונה, ולכך מה שתמצא בגאולה ראשונה שהיו הגואלים שנים שהם משה ואהרן, אל תאמר כי היה זה במקרה. וכאשר יצאו ישראל ממצרים אז היו ישראל לעם כמו שבארנו והארכנו בזה בחבור גבורת ה', וכל עם מצד שהם עם יש להם חבור אחד, וראויים שיהיו מתאחדים ומתקשרים חלקי העם זה בזה עד שלא יהיו נפרדים, וכאשר הם מתאחדים ומתקשרים החלקים עדיין בשביל זה אינם נקראים עם אחד, רק שדבר זה גורם שאינם מחולקים, שאם היו מחולקים אינם קרואים כלל להיותם עם אחד. וכנגד זה היה אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום בין איש לחבירו עד שהיו ישראל מקושרים מחוברים בלתי מחולקים זה מזה, ובפ"ק דסנהדרין (ו, ע"ב) תורת אמת היתה בפיהו במשה כתיב ומשפטיו עם ישראל משה אמר יקוב הדין את ההר אבל אהרן אוהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בין איש לחבירו שנאמר בשלום ובמישור הלך אתי ע"כ. הרי לך כי אהרן היה הקשור בין החלקים עד שהיו מתחברים ומתקשרים יחד. ועל ידי משה היו עם אחד לגמרי, כמו שאדם אף שאבריו וחלקיו הם רבים והם מתחברים כמו שהוא הגוף, לא נקרא שם אדם אחד עליו רק על ידי הנפש שהוא צורה לאדם, כי הצורה היא אחת, ודברים אלו הם ברורים מאוד למי שיבין דברי חכמה, ולכך היו ישראל על ידי משה לעם אחד, כי על ידי אהרן נתקשרו ולא היה פירוד ביניהם, ומשה היה מלך להם והוא נחשב צורה לישראל כמו מלך שנחשב צורה לעם, ולפיכך היה כל דבריו של משה במשפט כמו המלך אשר נאמר עליו (משלי ט"ט) מלך המשפט יעמיד ארץ, והבן הדברים האלה מאוד.

ולעיתיד תהיה הגאולה גם כן ע"י שניים, האחד הוא המלך המשיח שהוא יהיה מאחד ישראל והוא כמו צורה שע"י נעשה אחד כמו שהיה משה וכך יהיה מדרגת המשיח, והשני אליהו שלא היה ענינו רק לחבר ולקשר ולסדר את ישראל הכל בחיבור אחד. (מהר"ל, נצח ישראל, פרק נג)

10 ויהי איש מבנימין ושמו קיש בן אביאל בן צרור בן בכורת בן אפיח בן איש ימיני גבור חיל: ולו היה בן ושמו שאול בחור וטוב ואין איש מבני ישראל טוב ממנו משכמו ומעלה **גבוה מכל העם**: (שמואל א, ט, א-ב)

וה' גלה את אוזן שמואל יום אחד לפני בוא שאול לאמר: כעת מחר אשלח אליך איש מארץ בנימין ומשחתו לנגיד **על עמי** ישראל והושיע את עמי מיד פלשתים כי ראיתי את עמי כי באה צעקתו אלי: ושמואל ראה את שאול וה' ענהו הנה האיש אשר אמרתי אליך זה יעצור **בעמי**: (שמואל א, ט, טו-יז)

ויאמר ה' ראה ראיתי את עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי (שמות ג, ז)

ולמי **כל חמדת ישראל** הלוא לך ולכל בית אביך (שמואל א, ט, כ)

וישאלו עוד בה' הבא עוד הלם איש ויאמר ה' הנה הוא נחבא אל הכלים: וירצו ויקהו משם ויטיב **בתוך העם** ויגבה **מכל העם** משכמו ומעלה: ויאמר שמואל אל **כל העם** הראיתם אשר בחר בו ה' כי **אין כמוהו בכל העם** וירעו **כל העם** ויאמרו יחי המלך (שמואל א, כב-כד)

והנה שאול בא אחרי הבקר מן השדה ויאמר שאול **מה לעם** כי **יבכו** ויספרו לו את דברי אנשי יביש: ותצלח רוח אלהים על שאול בשמעו את הדברים האלה ויחר אפו מאד: ויקח צמד בקר וינתחו וישלח בכל גבול ישראל ביד המלאכים לאמר אשר איננו יצא אחרי שאול ואחר שמואל כה יעשה לבקרו ויפל פחד יהוה על העם **ויצאו כאיש אחד**: (שמואל א, יא, ה-ז)

ויאמר שמואל אל העם לכו ונלכה הגלגל ונחדש שם המלוכה: וילכו **כל העם** הגלגל וימלכו שם את שאול לפני יהוה בגלגל ויזבחו שם זבחים שלמים לפני יהוה וישמח שם שאול **וכל אנשי ישראל** עד מאד: (שמואל א, יא, יד-טו)

11 ויאמר יהוה אל שמואל עד מתי אתה מתאבל אל שאול ואני מאסתיו ממלך על ישראל מלא קרנך שמן ולך אשלחך אל ישי בית הלחמי כי ראיתי בבניו לי מלך: ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני ויאמר יהוה עגלת בקר תקח בידך ואמרת **לזבח ליהוה** באתי: (שמואל א, טז, א-ב)

ויקח שמואל את קרן השמן וימשח אתו בקרב אחיו ותצלח **רוח ה'** אל דוד מהיום ההוא ומעלה: (שמואל א, טז, יג)

ויען אחד מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בית הלחמי ידע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה ובבן דבר ואיש תואר **וה' עימו**: (שמואל א, טז, יח)

ויאמר דוד אל האנשים העמדים עמו לאמר מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז והסיר חרפה מעל ישראל כי מי הפלשתי הערל הזה כי **חרף מערכות אלהים חיים**...

והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם כי **חרף מערכת אלהים חיים**: ויאמר דוד יהוה אשר הצלני מיד הארי ומיד הדב הוא יצילני מיד הפלשתי הזה ויאמר שאול אל דוד לך **ויהוה יהיה עמך**...

ויאמר דוד אל הפלשתי אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון ואנכי בא אליך **בשם יהוה צבאות אלהי מערכות ישראל** אשר חרפת מו היום הזה יסגרך יהוה בידי והכיתך והסרת את ראשך מעליך ונתתי פגר מחנה פלשתים היום הזה לעוף השמים ולחית הארץ וידעו כל הארץ כי **יש אלהים לישראל**: וידעו כל הקהל הזה כי לא בחרב ובחנית **יהושיע יהוה** כי **ליהוה המלחמה** ונתן אתכם בידו: (שמואל א, יז, כו-מז)

וירא שאול מלפני דוד כי היה **ה' עימו**: (שמואל א, יח, יב)

ויהי דוד לכל דרכו משכיל **וה' עימו**: וירא שאול אשר הוא משכיל מאוד ויגר מפניו: וכל ישראל ויהודה אהב את דוד כי הוא יוצא ובא לפניו: (שמואל א, ח, יד-טז)

ויאמר נתן אל דוד אתה האיש כה אמר ה' אלהי ישראל אנכי משחתיך למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד שאול... מדוע **בזית את דבר ה'** לעשות הרע בעיני... כי בזתני

ויאמר דוד אל נתן **חטאתי לה'** (שמואל ב, יב, ז-ג)

מלכות

עולמה של שעה ושעתו של עולם

1 אמר רב יהודה אמר שמואל מפני מה לא נמשכה מלכות בית שאול מפני שלא היה בו שום דופי דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו שאם תזוח דעתו עליו אומרין לו חזור לאחורין אמר רב יהודה אמר רב מפני מה נענש שאול מפני שמחל על כבודו שנאמר שמואל א י, כז ובני בליעל אמרו מה יושיענו זה ויבזוהו ולא הביאו לו מנחה ויהי כמחריש וכתביב שמואל א יא, א ויעל נחש העמוני ויחן על יבש גלעד וגו' ואמר רבי יוחנן משום ר' שמעון בן יהוצדק כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם והכתיב ויקרא יט, יח לא תקום ולא תטור ההוא בממון הוא דכתיב דתניא איזו היא נקימה ואיזו היא נטירה נקימה אמר לו השאילני מגלך אמר לו לאו למחר אמר לו הוא השאילני קרדומך אמר לו איני משאילך כדרך שלא השאלתני זו היא נקימה ואיזו היא נטירה א"ל השאילני קרדומך אמר ליה לא למחר א"ל השאילני חלוקך אמר לו הילך איני כמותך שלא השאלתני זו היא נטירה וצערא דגופא לא והא תניא הנעלבין ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין עושין מאהבה ושמחין ביסורין עליהן הכתוב אומר שופטים ה, לא ואוהביו כצאת השמש בגבורתו לעולם דנקיט ליה בליביה והאמר רבא כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו דמפייסו ליה ומפייס. (יומא כב, ע"ב)

6 ואמרת אשימה עלי מלך -

על דעת רבותינו (ספרי ראה 20, סנהדרין כ) כמו 'ואמור אשימה עלי מלך', והיא מצות עשה שיחייב אותנו לומר כן אחר ירושה וישיבה, כלשון ועשית מעקה לגגך (להלן כב, ח), וזולתם. והזכיר "ואמרת", כי מצווה שיבואו לפני הכהנים הלויים ואל השופט ויאמרו להם רצוננו שנשים עלינו מלך.

ולפי דעתי עוד, שגם זה מרמיזותיו על העתידות, שכן היה כששאלו להם את שאול אמרו לשמואל (ש"א ח, ה): שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגויים, וכן כתוב שם (פסוק כ): והיינו גם אנחנו ככל הגויים ושפטנו מלכנו וגו', כי מה טעם שתאמר התורה במצווה "ככל הגויים אשר סביבותי", ואין ישראל ראויים ללמד מהם ולא לקנא בעושי עוולה? אבל זה רמז לענין שיהיה. (רמב"ן, דברים יז, יד)

7 ואמרת: אשימה עלי מלך" - אין הפירוש "אמירה" כמשמעו בפה, אלא כלשון (דברים יב, כ): "ואמרת אוכלה בשר" וכדומה. אכן, לפי לשון זה היה במשמע שאין זה מצווה במוחלט למנות מלך אלא רשות, כמו 'ואמרת אוכלה בשר'. והרי ידוע בדברי חז"ל דמצווה למנות מלך! ואם כן, למה כתיב 'ואמרת?' ונראה, דמשום דהנהגת המדינה משתנה, אם מתנהג על פי דעת מלוכה או על פי דעת העם ונבחריהם, ויש מדינה שאינה יכולה לסבול דעת מלוכה, ויש מדינה שבלא מלך הרי היא כספינה בלי קברניט, ודבר זה אי אפשר לעשות על פי מצוות עשה, שהרי בענין השייך להנהגת הכלל נוגע לסכנת נפשות שדוחה מצוות עשה, משום הכי לא אפשר לצוות בהחלט למנות מלך, כל זמן שלא עלה בהסכמת העם לסבול עול מלך, על פי שרואים מדינות אשר סביבותיהם מתנהגים בסדר יותר נכון, או אז מצוות עשה לסנהדרין למנות מלך... ומשום הכי כתיב 'ואמרת', שיהא העם מבקשים כך, אז 'שום תשים'!

ומכל מקום, אין סנהדרין מצווים עד שיאמרו העם שרוצים הנהגת מלך, ומשם הכי כל משך שלוש מאות שנה שהיה המשכן נבחר בשילה לא היה מלך, והיינו שלא היה בזה הסכמת העם. (הנצי"ב, העמק דבר, דברים יז, יד)

2 כי תבא אל הארץ אשר ה' אלקיך נתן לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי: שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלקיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא: (דברים יז, יד-טו)

3 ואמרת אשימה עלי מלך, רבי נהוראי אומר: הרי זה דבר גנאי לישראל, שנאמר כי לא אותך מאסו כי אותי מאסו ממלוק עליהם. אמר רבי יהודה: והלא מצוה מן התורה לשאול להם מלך, שנאמר שום תשים עליך מלך, למה נענשו בימי שמואל, לפי שהקדימו על ידם. (ספרי, דברים, קלו)

4 וכן היה רבי יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה. רבי נהוראי אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כנגד תרעומתן, שנאמר דברים י"ז ואמרת אשימה עלי מלך וגו'. תניא, רבי אליעזר אומר: זקנים שבדור - כהוגן שאלו, שנאמר שמואל א, ח תנה לנו מלך לשפטנו, אבל עמי הארץ שבהן קלקלו, שנאמר שמואל א, ח והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו. (סנהדרין כ, ע"ב)

5 היא שצונו למנות עלינו מלך מישראל יקבץ כל אומותינו וינהיגנו. (רמב"ם, ספר המצוות, מ"ע קע"ג. וכן בהלכות מלכים, פ"א ה"א)

8 והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים הלויים: והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את ה' אלוקיו לשמור את כל דברי התורה הזאת ואת החוקים האלה לעשותם: (דברים טו, יח-ט)